

[Elmqvist.]

Det er ikke rigtigt. Den højtærede formand citerede så meget af rigsdagstidende, så jeg vil også gerne komme med et enkelt citat. Sp. 4674 i rigsdagstidende for 1925—26 står der følgende udtalelse af Zahle:

„Ja, Højesteret har faktisk tiltaget sig denne magt, og det faktum måtte jeg fastholde og holde rigsdagen for øje, da vi drøftede lensloven.“

Altså Zahle indrømmer, at Højesteret har faktisk tiltaget sig denne magt. (Steincke: Tiltaget!). Ja, Højesteret har tiltaget sig denne magt og har denne magt, og det har han som justitsminister måttet bøje sig for og regne med. I stedet for åbent og klart at tilkendegive, at det er rigtigt, at det er anerkendt fra alle sider, at Højesteret i dag har ret til at bedømme loves grundlovsstridighed eller ikkegrundlovsstridighed, gik den højtærede formand over til en indgående argumentation for, hvorfor Højesteret efter hans mening ikke burde have denne ret. Den højtærede formand begyndte med at sige, at det var et fortrinligt defensorat fra min side, og den kompliment takker jeg naturligvis for; men så føjede den højtærede formand til, at det var et fortrinligt defensorat for en dårlig sag. Tja, det er alligevel en trøst for mig, når den højtærede formand siger, at jeg er defensor for en dårlig sag, at jeg slutter op bag så ansete jurister som Ussing, Scheel, Bentzon, Julius Lassen, Deutzer, Matzen og en hel række andre. Og det er jo alligevel en trøst for mig, overfor den højtærede formands udtalelse om, at jeg var defensor for en dårlig sag, at så godt som alle nutidens jurister er enige om, at Højesteret bør have prøvelsesret.

Den højtærede formand sagde, at det ikke passede, at staten ikke havde protesteret. Jeg vil fastholde, at staten har ikke protesteret imod, at Højesteret havde denne ret, ellers skulle staten være gået den vej at have nedlagt afvisningspåstand i de sager, som blev bragt frem for domstolen. Det gjorde statsmagten ikke. Statsmagten akkviescerede ved det faktum, der nu engang forelå, nemlig at Højesteret havde prøvelsesretten. Den højtærede formand har protesteret, da han ikke var

justitsminister, men han har faktisk ikke, medens han var justitsminister, protesteret imod, at domstolene tog sagen til bedømmelse, ved at forlange, at der skulle nedlægges afvisningspåstand, og vi er jo ikke kommet så langt endnu, at den højtærede formand kan sige: L'état c'est moi. Staten er ikke den højtærede formand endnu, og bliver det vel forhåbentlig heller aldrig, hvad den højtærede formand jo heller ikke ønsker.

Må jeg få et bestemt svar på et enkelt spørgsmål til den højtærede formand: Er den højtærede formand modstander af domstolenes fortolkning, når det drejer sig om et klart grundlovsbrud, altså om domstolens ret til at underkende en dom, hvor det drejer sig om et klart grundlovsbrud? Er den højtærede formand da også modstander af domstolens prøvelsesret? For hvis den højtærede formand også er modstander deraf, så tror jeg, den højtærede formand står ene og alene blandt alle nutidens jurister. Selv de jurister, der i dag er modstandere af en almindelig prøvelsesret, anerkender, at hvor det drejer sig om et klart grundlovsbrud, må Højesteret i hvert fald have prøvelsesret. Men indrømmer man først, at Højesteret må have en prøvelsesret, hvor det drejer sig om et klart grundlovsbrud, er man jo inde på at anerkende Højesterets prøvelsesret, for det bliver i hvert fald Højesteret selv, der — når den har prøvelsesretten — må afgøre, om den anser grundlovsbrudet for klart eller ej.

Den højtærede formand gik ind på en lang redegørelse for de synspunkter, han tidligere har gjort rede for, som taler for, at man ikke bør have den prøvelsesret, man faktisk har i dag. Den diskussion, der i sin tid fandt sted i folketinget, varede mange dage, og jeg skal ikke falde for fristelsen til også at komme ind på en længere redegørelse for de modsatte synspunkter. Jeg vil blot gerne have lov til at sige et par enkelte ting.

Med hensyn til grundlovsfædrenes diskussion om spørgsmålet, var forholdet jo det, at det var foreslået, at alle love og anordninger, der var i strid med grundlovens bestemmelser, forsåvidt skulde være uden gyldighed. Det var Tscherning og Ørsted og forskellige andre imod, medens nogle var for det. Derfor stillede Tscherning et ændringsforslag, hvorefter bestem-